



Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ SZKOLENIA

Porozumiewanie się w językach obcych - III etap edukacyjny

CZĘŚĆ LEARNINGOWA

Autor: Anna Dudek

Lublin, 2018

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor
ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26
www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ SZKOLENIA

Temat: Porozumiewanie się w językach obcych - III etap edukacyjny

Cele szkolenia jest rozwój umiejętności procesowego wspomagania szkół w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w obszarach związanych z porozumiewaniem się w językach obcych.

Adresaci szkolenia:

Pracownicy placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych, doradcy metodyczni oraz specjaliści i trenerzy oświaty uczestniczący w projekcie „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły”.

Forma realizacji: szkolenie *blended learning*, część learningowa

Formy ewaluacji i ukończenia szkolenia: poprawne wykonanie zadania w zakresie każdego modułu

Metody pracy: samokształcenie z wykorzystaniem materiałów szkoleniowych, rozwiązywanie zadania do każdego modułu, spotkania na forum dyskusyjnym

Czas realizacji: sierpień – wrzesień 2018r.

Harmonogram szkolenia stacjonarnego:

Zjazd I: 10-12.08.2018

Zjazd II: 01-03.09.2018

Zjazd III: 24-26.09.2018

Szkolenie learningowe: pomiędzy zjazdami

PROGRAM SZKOLENIA

Wykład wprowadzający do tematyki kompetencji kluczowych w edukacji szkolnej i uczenia się przez całe życie

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doskonalenia i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Cześć stacjonarna: 70 godzin

Moduł I. Wspomaganie pracy szkoły – wprowadzenie do szkolenia.

Moduł II. Rozwój kompetencji kluczowych w procesie edukacji.

Moduł III. Rozwój kompetencji porozumiewania się w językach obcych na III etapie kształcenia.

Moduł IV. Proces uczenia się a rozwój kompetencji kluczowych.

Moduł V. Kompetencje ogólne istotne w rozwijaniu kompetencji porozumiewania się w językach obcych.

Moduł VI. Językowe kompetencje komunikacyjne jako ważny element kształtowania kompetencji porozumiewania się w językach obcych.

Moduł VII. Środowisko przyjazne kształtowaniu kompetencji porozumiewania się w językach obcych.

Moduł VIII. Wspomaganie pracy szkoły w kształtowaniu kompetencji porozumiewania się w językach obcych.

Moduł IX. Planowanie rozwoju zawodowego uczestników szkolenia w zakresie wspomagania szkół.

Cześć learningowa: 20 godzin

Moduł 1. Rozwój kompetencji kluczowych uczniów w środowisku szkolnym

Moduł 2. Językowe kompetencje komunikacyjne wspierane technologiami cyfrowymi jako istotny element rozwoju osobistego i zawodowego uczniów III etapu edukacyjnego

Moduł 3. Rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie wielojęzyczności uczniów III etapu edukacyjnego

ZARYS TEMATYKI E-SZKOLENIA

Tematyka szkolenia stanowi rozwinięcie treści szkolenia stacjonarnego w zakresie kształtowania kompetencji porozumiewania się w językach obcych uczniów III etapu edukacyjnego. Obejmuje również zakres rozwijania kompetencji kluczowych nauczycieli, bowiem od ich kompetencji zależy rozwój uczniów.

W szkoleniu stacjonarnym wykorzystywane są fragmenty opracowań, cytowane są akty prawne, zaś szkolenie learningowe umożliwia rozwinięcie, uzupełnienie, sprawdzenie potrzebnych informacji i zgłębienia tematyki powiązanej z procesem uczenia się oraz prowadzenia procesu wspomaganie rozwoju szkoły.

Szkolenie zawiera 3 moduły, które z uwagi na strategię uczenia się przez życie są szczególnie istotne i wymagają dodatkowej uwagi w zakresie i formie dostosowanej do potrzeb każdego z uczestników szkolenia.

Spotkania w przestrzeni internetowej, w tym na forum dyskusyjnym wzmocnią proces wzajemnego uczenia się i korzystania ze swoich zasobów.

REALIZATOR PROJEKTU:



**Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor**

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MATERIAŁY INFORMACYJNE

Zasady pracy:

Praca na platformie lerningowej polega głównie na samokształceniu, wyszukiwaniu fragmentów i pełnego tekstu spośród zamieszczonych zasobów literatury i adresów publikacji internetowych oraz dzielenia się spostrzeżeniami i wiedzą na forum dyskusyjnym, a podczas szkoleń stacjonarnych – również w relacjach bezpośrednich.

Aktywnością obowiązkową jest wykonanie zadania z każdego modułu. Zadanie podlega ocenie.

Praca może odbywać się w dowolnych godzinach każdego dnia pomiędzy zjazdem I a III, uzupełniając – do zakończenia realizacji szkolenia w okresie sierpień – wrzesień 2018r.

Możliwe jest korzystanie z zasobów opracowań dostępnych na platformie i z zasobów internetowych z zachowaniem praw autorskich i ochrony danych osobowych z zastosowaniem przepisów Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO).

Zasady komunikacji:

Komunikowanie będzie się odbywać zgodnie z zasadami netykiety – internetowego savoir-vivre za pośrednictwem forum dyskusyjnego, uzupełniając podczas szkoleń stacjonarnych i za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Zasady oceniania:

Za każde przestane poprawnie wykonane zadanie można uzyskać maksymalnie 100 punktów, za wykonanie wszystkich zadań w 3 modułach można uzyskać maksymalnie 300 punktów. Dodatkowo premiowana będzie aktywność na forum i dzielenie się wiedzą i doświadczeniem – do 100 punktów.

Zadania zostaną ocenione po zakończeniu cyklu szkolenia stacjonarnego i learningowego. Uczestnik szkolenia otrzyma informację zwrotną dotyczącą oceny zadania.

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Materiały dydaktyczne stanowią wykazy literatury i adresów internetowych do publikacji, które dotyczą rozwijania kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli, doskonalenia procesu nauczania i uczenia się, zarządzania wprowadzaniem zmiany w szkołach/przedszkolach/placówkach oświatowych, problematyki dydaktyczno-wychowawczej, organizacyjnej, rozwoju zawodowego nauczycieli. Dostępne są również podstawowe akty prawne dotyczące ww tematyki.

Uczestnicy szkolenia mogą na forum dyskusyjnym zamieszczać informacje z innych wiarygodnych źródeł.

MATERIAŁY UTRWALAJĄCE

Utrwaleniu wiadomości będzie służyć szkolenie stacjonarne pomiędzy modułami szkolenia learningowego, wymiana informacji na forum dyskusyjnym, dyskusje moderowane zainicjowane przez uczestników szkolenia lub moderatora oraz wykonanie zadań podsumowujących każdy z modułów.

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl



Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MATERIAŁY SPRAWDZAJĄCE

Sprawdzeniu wiedzy i umiejętności będą służyły zamieszczone materiały aktywizujące, selftesty dotyczące zadań testowych, zadania otwarte i zadania zamknięte w postaci testu wyboru. Dobór zadań będzie uwzględniał możliwości i preferencje uczestników e-szkolenia. Wzmocnieniem będzie aktywność na forum dyskusyjnym.

Przebieg szkolenia:

Moduł 1. Rozwój kompetencji kluczowych uczniów w środowisku szkolnym

Cel główny:

Rozwój wiedzy i umiejętności w zakresie kształtowania w środowisku szkolnym kompetencji kluczowych uczniów III etapu edukacyjnego w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- uzasadnia ponadprzedmiotowy i interdyscyplinarny charakter kompetencji kluczowych
- identyfikuje i planuje wykorzystanie zasobów podmiotów środowiska szkolnego do rozwijania kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, rozwiązywanie zadań natury dydaktycznej i/lub organizacyjnej

Czas trwania zajęć: 6 godzin

Treści dydaktyczne

- Ponadprzedmiotowy charakter kompetencji kluczowych
- Rola różnych podmiotów środowiska szkolnego w kształtowaniu kompetencji kluczowych młodzieży
- Zadania osoby wspomagającej szkołę w procesie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Moduł 2. Językowe kompetencje komunikacyjne wspierane technologiami cyfrowymi jako istotny element rozwoju osobistego i zawodowego uczniów III etapu edukacyjnego

Cel główny:

Rozszerzenie umiejętności organizowania warunków rozwoju osobistego i zawodowego uczniów III etapu edukacyjnego poprzez kształtowanie językowych kompetencji komunikacyjnych wspieranych technologiami cyfrowymi w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- uzasadnia znaczenie kompetencji porozumiewania się w językach obcych uczniów w procesie uczenia się oraz przygotowania do dorosłego życia i funkcjonowania w społeczeństwie
- określa warunki dydaktyczne rozwijania komunikacyjnych kompetencji językowych uczniów na III etapie edukacyjnym z wykorzystaniem technologii cyfrowych
- planuje wspomaganie rozwoju zawodowego nauczycieli służącego doskonaleniu umiejętności kształtowania kompetencji komunikowania i porozumiewania się w językach obcych
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, rozwiązywanie zadań natury dydaktycznej i/lub organizacyjnej

Czas trwania zajęć: 7 godzin

Treści dydaktyczne:

- Rola technologii cyfrowych w rozwijaniu językowych kompetencji komunikacyjnych uczniów na III etapie edukacyjnym
- Znaczenie językowych kompetencji komunikacyjnych dla rozwoju osobistego i zawodowego ucznia III etapu edukacyjnego

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doskonalenia i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Wspieranie nauczycieli w planowaniu rozwoju zawodowego służącego doskonaleniu umiejętności kształtowania kompetencji porozumiewania się w językach obcych

Moduł 3. Rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie wielojęzyczności uczniów III etapu edukacyjnego

Cel główny:

Rozwój umiejętności organizowania warunków kształtowania kompetencji kluczowych w zakresie wielojęzyczności uczniów III etapu edukacyjnego w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- interpretuje znaczenie określenie „kompetencje w zakresie wielojęzyczności”
- planuje wspomaganie rozwoju kompetencji kluczowych w zakresie wielojęzyczności w różnych zajęciach szkolnych i pozaszkolnych uczniów III etapu edukacyjnego
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, rozwiązywanie zadań, techniki analizy własnych kompetencji uczestników szkolenia

Czas trwania zajęć: 7 godzin

Treści dydaktyczne

- Znaczenie dla uczniów III etapu edukacyjnego posiadania kompetencji w zakresie wielojęzyczności
- Sposoby rozwijania kompetencji w zakresie wielojęzyczności
- Wspomaganie kształtowania u uczniów kompetencji wielojęzyczności

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZASOBY DYDAKTYCZNE

Przepisy prawne:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2015 r. poz. 1270).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 369).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. z 2016 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214).
- Ustawa z dn. 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 198) oraz przepisy wykonawcze do wymienionych ustaw.
- Ustawa z dn. 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r. poz. 191).
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 59).
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 60).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214).
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/962/WE z dn. 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 394 z 30.12.2006), zmiana z dnia 22.05.2018 (2018/C189/01).

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Literatura:

- *Autobiografia spotkań międzykulturowych*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2011.
- Badanie European Survey on Language Competences [online, dostęp dn.17.06.2016].
- Costa D. i in., *Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa 2003.
- Dumont H., Istanc D., Benavides F., *Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
- *Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, Centralny Ośrodek Rozwoju Nauczycieli, Warszawa 2001 [online, dostęp dn. 23.09.2016].
- *Europejskie Portfolio Językowe dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów*, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa 2006 [online, dostęp dn. 26.09.2016].
- Europejskie Portfolio Językowe: wszystkie wersje on-line dla różnych grup wiekowych wraz z przewodnikami do pobrania [online, dostęp dn. 07.10.2016].
- Hajdukiewicz M., Wysocka J. (red.), *Nauczyciel w szkole uczącej się. Informacje o nowym systemie wspomagania*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015.
- Harmin M., *Jak motywować uczniów do nauki*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2015.
- Hattie J., *Widoczne uczenie się dla nauczycieli*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2015.
- Informacje dotyczące zasad prowadzenia wspomagania szkół i organizowania sieci współpracy i samokształcenia wraz z materiałami szkoleniowymi, Ośrodek Rozwoju Edukacji [online, dostęp dn. 30.09.2016].
- Janowska I., *Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych. Na przykładzie języka polskiego jako obcego*, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2011.
- Jaroszevska A., *Budowanie przyjaznego środowiska wspierającego efektywną naukę języków obcych. Poradnik nie tylko dla nauczycieli*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2011.
- Karpeta-Peć B., *Otwarty, aktywny, samodzielny... Alternatywne formy pracy. Przewodnik dla nauczycieli języków obcych*, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2008.
- Karpińska-Musiał B., *Międzykulturowość w glottodydaktyce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2015.
- Klimowicz A. (red.), *Edukacja międzykulturowa. Poradnik dla nauczyciela*, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa 2004 [online, dostęp dn. 01.10.2016].

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl



Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Komorowska H., *Metodyka nauczania języków obcych*, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2005.
- Komorowska H., *Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego. Kontrola – Ocena – Testowanie*, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2002.
- Kordziński J., *Nauczyciel, trener, coach*, Wolter Kluwer, Warszawa 2013.
- Marzano R.J., *Sztuka i teoria skutecznego nauczania*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2012.
- Metoda LdL. Zajęcia dydaktyczne, Ośrodek Rozwoju Edukacji [film wideo] [online, dostęp dn. 31.08.2016].
- *Nauczanie wielojęzyczne*, „Języki Obce w Szkole”, nr 02/2015 [online, dostęp dn. 23.09.2016].
- Niemiec-Knaś M., *Metoda projektów w nauczaniu języków obcych*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2011.
- *Ocenianie kompetencji językowych*, „Języki Obce w Szkole”, nr 03/2015 [online, dostęp dn. 27.09.2016].
- Orłowska E., *Uczenie się poprzez nauczanie – LdL, LernendurchLehren. Wskazówki do pracy metodą LdL* [online, dostęp dn. 16.06.2016].
- Ośrodek Rozwoju Edukacji, *Materiały szkoleniowe – Letnia Akademia SORE* [online, dostęp dn. 16.09.2016].
- Pawlak M. (red.), *Autonomia w nauce języka obcego – co osiągnęliśmy i dokąd zmierzamy?*, Wydział Pedagogiczno-Artystyczny UAM, Poznań–Kalisz–Konin 2008, Repozytorium Uniwersytetu A. Mickiewicza [online, dostęp dn. 06.06.2016].
- Petty G., *Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2010.
- *Profil kompetencyjny osoby odpowiedzialnej za wspomaganie szkoły*, [w:] Hajdukiewicz M. (red.), *Jak wspomagać pracę szkoły? Poradnik dla pracowników instytucji systemu wspomagania. Zeszyt 1. Założenia nowego systemu doskonalenia nauczycieli*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015 [online, dostęp dn. 16.09.2016].
- *Rozwijanie sprawności produktywnych*, „Języki Obce w Szkole”, nr 2/2016 [online, dostęp dn. 23.09.2016].
- Scenariusze zajęć nt. wielokulturowości i praw cudzoziemców, Helsińska Fundacja Praw Człowieka [online, dostęp dn. 03.09.2016].

REALIZATOR PROJEKTU:



**Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor**

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl



Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Sterna D., *Uczę (się) uczyć. Ocenianie kształtujące w praktyce*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2016.
- Taraszkiewicz M., Plewka Cz., *Uczymy się uczyć*, Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Warszawa 2010.
- Tędziągolska M., *W jaki sposób szkoła mówi, że warto się uczyć?*, System Ewaluacji Oświaty [online, dostęp dn. 14.09.2016].
- Tokarz D., *Wykorzystanie narzędzi TIK na lekcjach języka angielskiego na przykładzie projektów eTwinning*, „Języki Obce w Szkole”, nr 4/2012 [online, dostęp dn. 2.05.2017].
- Wilczyńska W., *Uczyć się czy być nauczonym? O autonomii w przyswajaniu języka obcego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.
- Żylińska M., *Postkomunikatywna dydaktyka języków obcych w dobie technologii informacyjnych. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2007.

REALIZATOR PROJEKTU:



Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl